

Türkiye'de Tıbbi Tedarik Zincirinin Büyükülüğü ve Kamu İhale Kurumun Rolü

Mehmet ATASEVER

Kamu İhale Kurul Üyesi

08.12.2016, Antalya

**Türkiye Sağlık Harcamaları ve
Tıbbi Tedarik Zincirinin Büyüklüğü**

Yıllara Göre Sağlık Harcamaları,(2002-2015), (milyon TL/USD)

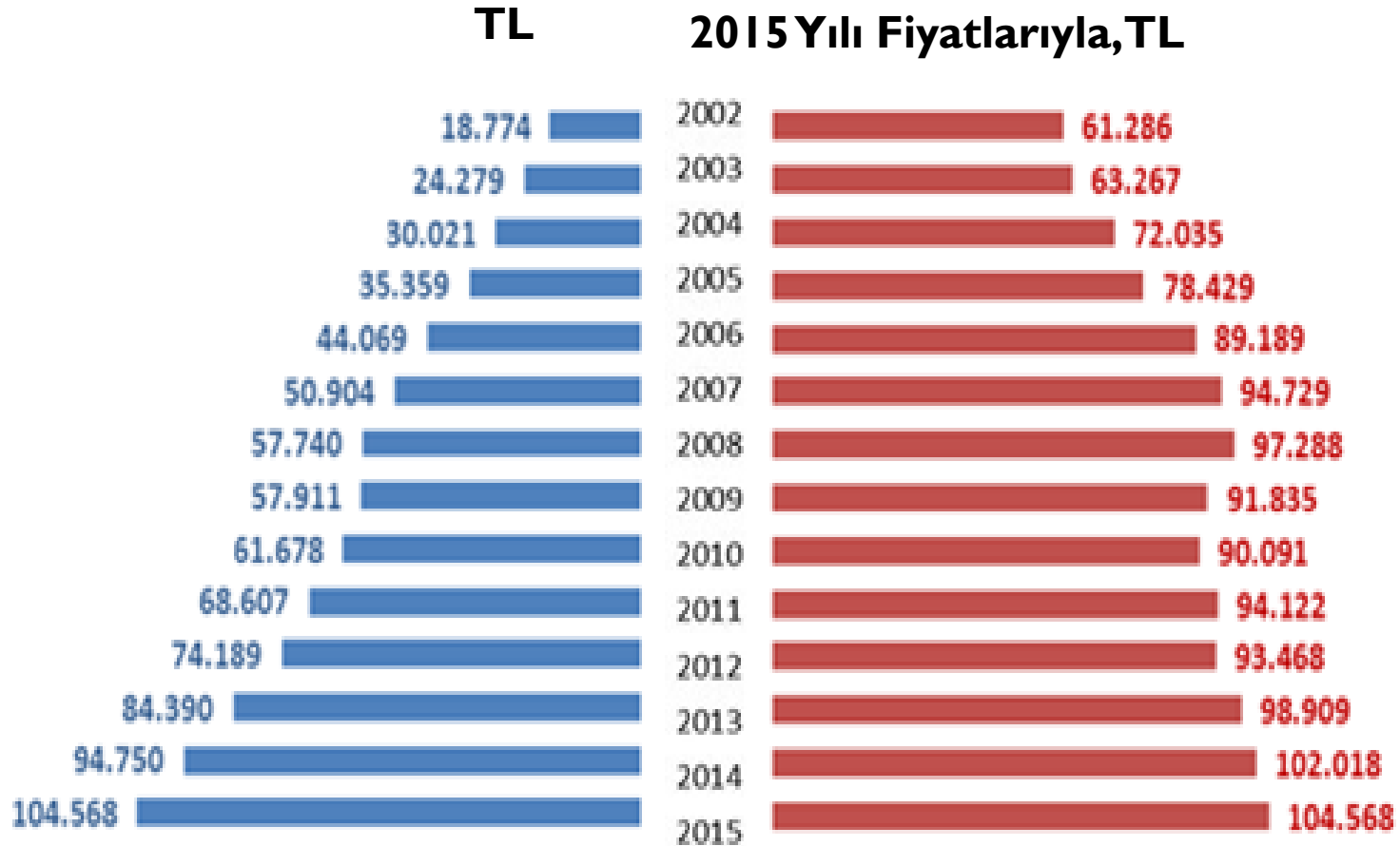
Yıllar	Tutar	Tutar (2015 Yılı Fiyatlarıyla)	Tutar (USD)	Tutar (SGP USD)
2002	18.774	61.286	12.467	30.760
2003	24.279	63.267	16.261	31.497
2004	30.021	72.035	21.107	37.050
2005	35.359	78.429	26.372	42.568
2006	44.069	89.189	30.793	52.005
2007	50.904	94.729	39.112	58.901
2008	57.740	97.288	44.659	64.872
2009	57.911	91.835	37.434	63.473
2010	61.678	90.091	41.108	65.616
2011	68.607	94.122	41.082	69.169
2012	74.189	93.468	41.388	72.310
2013	84.390	98.909	44.385	78.156
2014	94.750	102.018	43.307	81.473
2015	104.568	104.568	38.444	82.337
2002-2015 Artış (Kat)	4,57	0,71	2,08	1,68

Kaynak: TÜİK

2002-2015 yılları arası sağlık harcamaları nominal olarak % 457, reel olarak ise %71 artmıştır.

Yıllara Göre Sağlık Harcamaları,(2002-2015), (milyon TL)

Kaynak: TÜİK

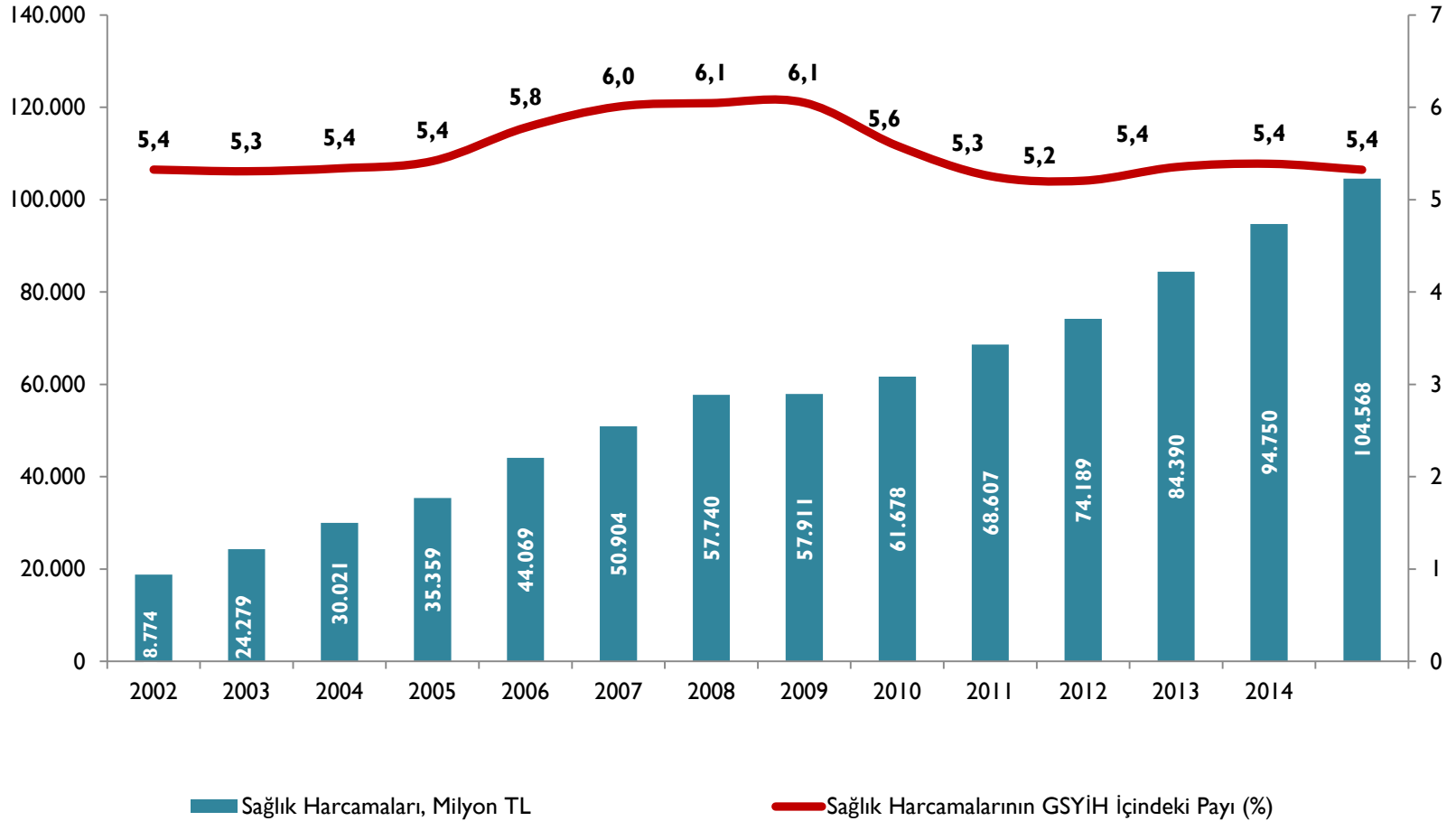
Yıllara Göre Sağlık Harcamalarının GSYH İçindeki Payı

Yıllar	Sağlık Harcamaları, Milyon TL	GSYİH, Milyon TL	Sağlık Harcamalarının GSYİH İçindeki Payı (%)	OECD Ülkelerinde Sağlık Harcamalarının GSYİH İçindeki Payı (%)
2002	18.774	350.476	5,4	8,3
2003	24.279	454.781	5,3	8,5
2004	30.021	559.033	5,4	8,6
2005	35.359	648.932	5,4	8,7
2006	44.069	758.391	5,8	8,6
2007	50.904	843.178	6,0	8,6
2008	57.740	950.534	6,1	8,9
2009	57.911	952.559	6,1	9,6
2010	61.678	1.098.799	5,6	9,4
2011	68.607	1.297.713	5,3	9,3
2012	74.189	1.416.798	5,2	9,2
2013	84.390	1.567.289	5,4	8,9
2014	94.750	1.748.168	5,4	
2015	104.568	1.952.638	5,4	

Kaynak: TÜİK, OECD Health Data

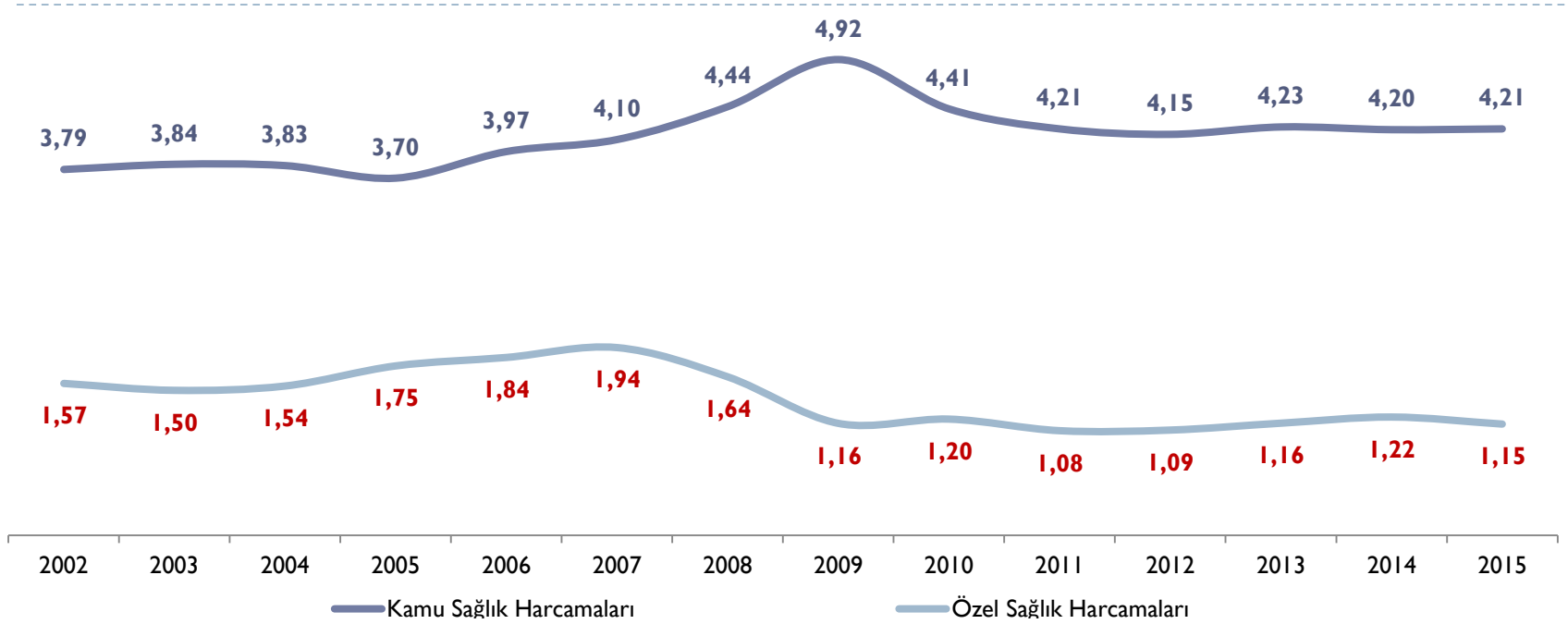
2002-2015 yıllarındaki sağlık hizmetlerinde sağlanan gelişmelere rağmen sağlık harcamalarının GSYH içindeki payı değişmemiştir (%5,4).

Yıllara Göre Sağlık Harcamalarının GSYH İçindeki Payı

Kaynak: TÜİK

Kamu ve Özel Sağlık Harcamalarının GSYH İçindeki Payı, (2002-2015), (%)

Kaynak: TÜİK

2002 yılında sağlık harcamalarının GSYH'ya oranının %3,8'ini kamu finanse ediyor iken bu oran 2015'de %4,2'ye yükselmiştir

Yıllara Göre Kişi Başı Sağlık Harcamaları

Yıllar	Tutar	Tutar (2015 Yılı Fiyatlarıyla)	Tutar (USD)	Tutar (SGP USD)
2002	284	929	189	466
2003	363	947	243	472
2004	444	1.066	312	548
2005	517	1.146	385	622
2006	636	1.287	444	750
2007	726	1.350	557	840
2008	813	1.369	629	913
2009	804	1.275	520	881
2010	843	1.232	562	897
2011	924	1.268	553	932
2012	987	1.243	551	962
2013	1.110	1.300	584	1.028
2014	1.232	1.327	563	1.059
2015	1.345	1.345	496	1.059
2002-2015 Artış (Kat)	3,73	0,45	1,62	1,27

Kaynak: TÜİK

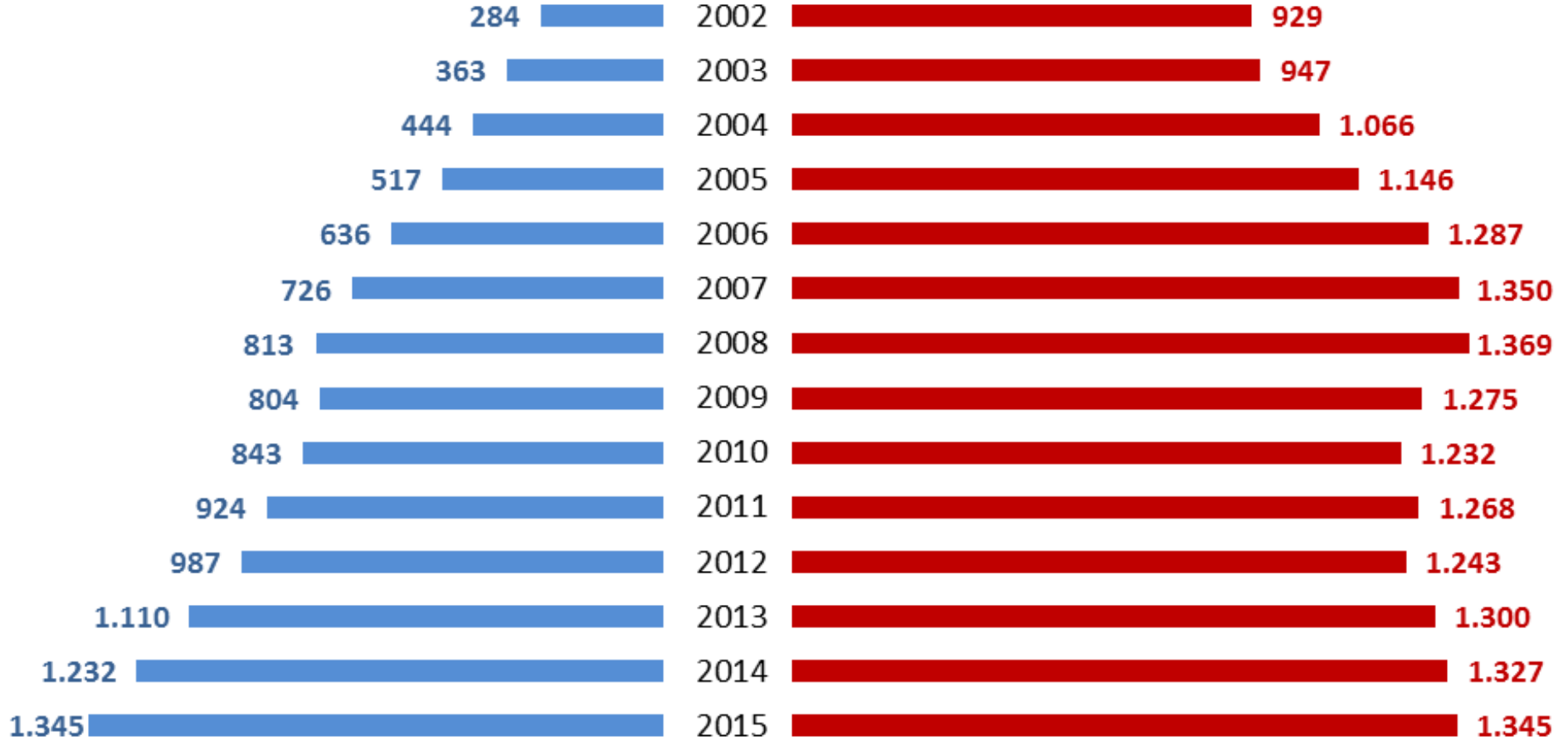
2002-2015 döneminde kişi başı sağlık harcamaları nominal olarak %373, reel olarak %45 artmıştır.

Kişi Başı Sağlık Harcamaları, (2002-2015)

TL

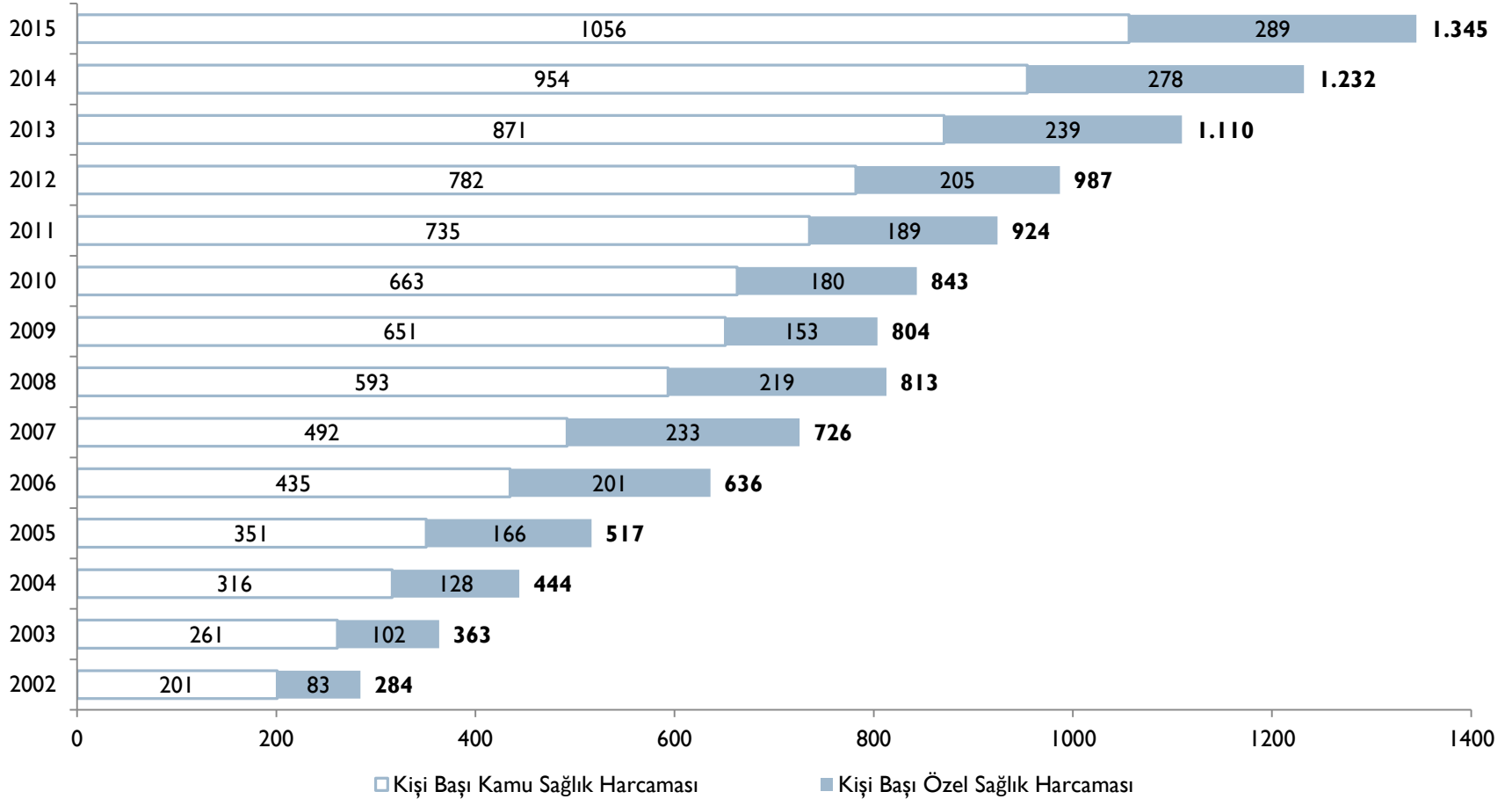
2015 Yılı Fiyatlarıyla, TL

Kaynak: TÜİK

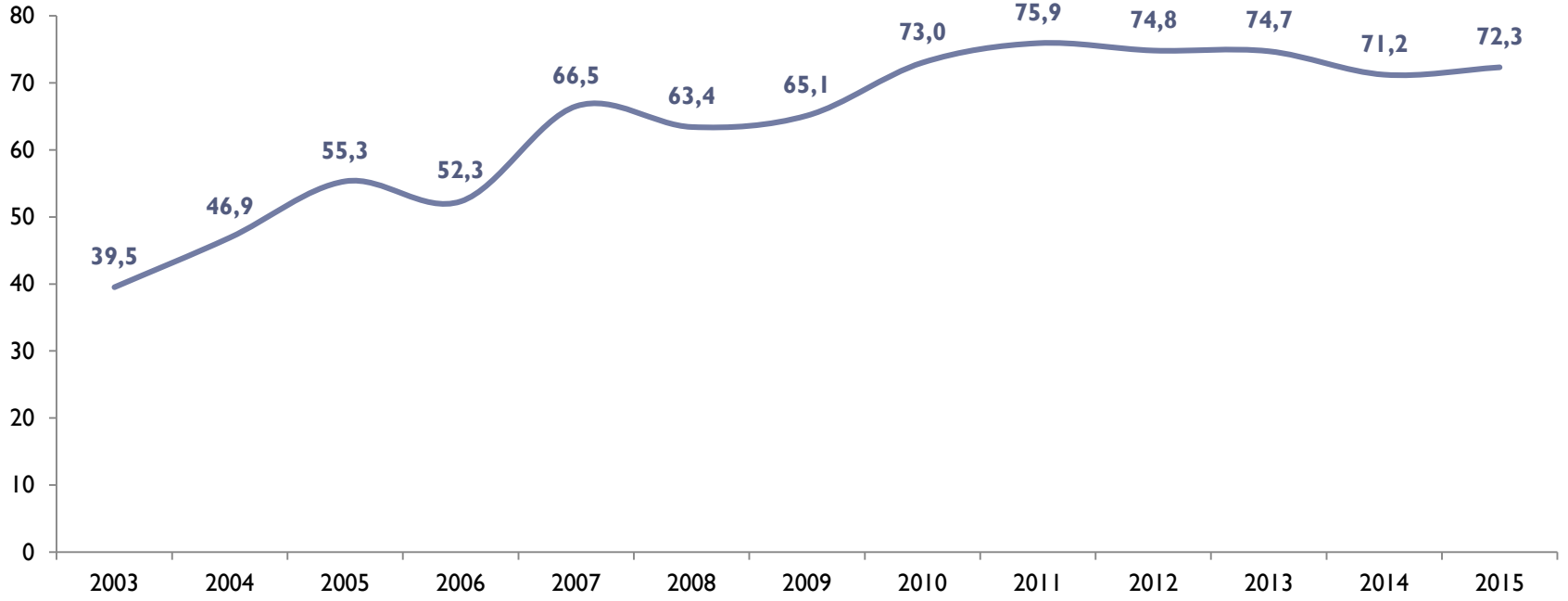

Kişi Başı Kamu ve Özel Sağlık Harcamaları, (2002-2015), (TL)

Kaynak: TÜİK

Sağlık Hizmetlerinden Memnuniyet

Kaynak: TÜİK

Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinden Memnuniyet 2003 yılında % 40’dan 2015 yılında % 72,3’e çıkarak son 10 yıldır AB Ülkeleri ortalamasını üzerinde seyretmektedir.

Türkiye'de Tıbbi Tedarik Zincirinin Büyüklüğü, 2015, (Milyon TL)

► Türkiye Sağlık Harcamaları Tutarı 2015 104.568

► Türkiye Tıbbi Tedarik Zinciri Tutarı 2015 23.621

► % 22,6

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Hizmetlerinin Finansmanı ve Harcamalarının Analizi (Atasever, 2014)

NOT : İnşaat Harcamaları Dahil Edilmemiştir.

Türkiye’de Tıbbi Tedarik Zincirinin Büyüklüğü, 2015, (Milyon TL)

Harcama Kalemi	Kamu Alımları		Özel Sektör Alımları		TOPLAM	
	Tutar	%	Tutar	%	Tutar	%
Hizmet Alım Harcamaları	6.776	77	2.024	23	8.800	37,3
İlaç ve Aşı Alım Harcamaları	2.115	78	597	22	2.712	11,5
Tıbbi Malzeme Harcamaları	4.143	64	2.331	36	6.474	27,4
Tıbbi Tetkik (Lab. ve Görüntüleme) Harcamaları	3.568	88	487	12	4.055	17,2
Demirbaş (Cihaz+ Donanım+Ambulans) Alımları	1.265	80	316	20	1.581	6,7
Toplam	17.867	76	5.754	24	23.621	100,0

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Hizmetlerinin Finansmanı ve Harcamalarının Analizi (Atasever, 2014)

NOT : inşaat Harcamaları Dahil Edilmemiştir.

Sağlık Sekt6r6 İhale İstatistikleri

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının KİK kapsamındaki ihale usullerine göre yapılan ihale sayısı ve ihale tutarı

İş başlangıç yılı	İhale sayısı	Toplam Tutar(1000 TL)
2015 (toplam)	10.129	10.079.393
Mal	6.722	4.300.076
Yapım	712	1.112.966
Hizmet	2.695	4.666.351
2016 ilk altı ay	5.675	11.296.489
Mal	3.428	3.370.017
Yapım	198	375.873
Hizmet	2.046	7.550.475
Danışmanlık	3	125

Kaynak: KİK

Sağlık Bakanlığı Uyuşmazlık Karar Sayısı

Kurul karar yılı	UK sayısı	Düzeltici işlem	İptal	Red	İptalin iptali
2015	629	132	32	463	2
2016 ilk altı ay	292	73	8	211	0

Kaynak: KİK

Üniversite Hastanelerinde ihale sayısı ve tutarı*

2015 yılı

Sektör	Toplam Tutar(1 000 TL)	İhale Sayısı
mal	1.646.805	1.709
hizmet	480.881	143
yapım	96.691	3
Toplam	2.224.378	1.855

Kaynak: KİK

2016 İlk Altı Ay

Sektör	Toplam Tutar(1 000 TL)	İhale Sayısı
mal	984.545	830
hizmet	331.937	97
yapım	176.793	6
Toplam	1.493.274	933

Kaynak: KİK

*İşe başlangıç yılı esas alınmıştır.

KİK Mevzuatı ve Sağlık

4734 sayılı Kanun'da doğrudan sağlık alımlarına ilişkin düzenlemeler şunlardır ;

- ▶ **1. İlk düzenleme 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer almaktadır. Bu bentte iki durum düzenlenmiştir;**
- ▶ **A. İdarelerin kendi özel mevzuatı uyarınca hak sahiplerine sağlayacakları teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımları ile ayakta tedavi sırasında reçeteye bağlanan ilaç ve tıbbî malzemelerin alımları**
- ▶ **B. Sağlık hizmeti sunan idarelerin teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerinden yapacakları mal ve hizmet alımları**

2. 4734 sayılı Kanununun 5812 sayılı Kanun ile değişik 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde düzenlenmiştir;

- ▶ *“Özelliğinden ve belli süre içinde kullanılma zorunluluğundan dolayı stoklanması ekonomik olmayan veya acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, aşı, serum, anti-serum, kan ve kan ürünleri ile ortez, protez gibi uygulama esnasında hastaya göre belirlenebilen ve hastaya özgü tıbbî sarf malzemeleri, test ve tetkik sarf malzemeleri alımlarının” doğrudan temin yöntemiyle yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.*

3.4734 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında gerçekleştirilen alımlar

- ▶ *“Ulusal araştırma-geliştirme kurumlarının yürüttüğü ve desteklediği araştırma-geliştirme projeleri için gerekli olan mal ve hizmet alımları ile finansmanının tamamı Kanun kapsamındaki bir idare tarafından karşılanarak elde edilen sonuçların bu idare tarafından sadece kendi faaliyetlerinin yürütülmesinde faydalandığı haller hariç, her türlü araştırma ve geliştirme hizmeti alımlarının” ceza ve yasaklama hükümleri hariç olmak üzere Kanuna tabi olmadığı hüküm altına alınmıştır.*

Sağlık sekt6r6yle ilgili başlıca Őikayet Konuları-1:

- a) Teknik Őartnamenin belirli bir marka ve model esas alınarak hazırlanması,**
- b) TİTUBB'a ilişkin belgelerin yanlış istenmesi ya da belgelerin yanlış değerlendirilmesi,**
- c) Numune değerlendirmesi ve demonstrasyon işlemlerinde yapılan hatalar,**
- ĉ) İhale komisyonunca ihale mevzuatına aykırı değerlendirme ve işlem yapılması,**

Sağlık sekt6r6yle ilgili başlıca Őikayet Konuları-2:

- d) İhale 6zerinde bırakılan isteklinin teklif ettiği 6r6n6n teknik Őartnamedeki kriterleri karşılamaması,**
- e) İsteklinin teklif ettiği malın teknik Őartnamedeki kriterleri sağlamadığı gerek6esiyle teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına karşı itiraz,**
- f) İhale 6zerinde bırakılan isteklinin idari Őartnamedeki yeterlik kriterleri sağlamaması.**
- g) 6zellikle personel 6alıştırılmasına dayalı hizmet alımı ile yemek hizmet alımı ihalelerinde aşırı d6ř6k teklifler**

Güncel Gelişmeler

- ▶ Yerli malı teklif eden isteklilere fiyat avantajı tanınması ve yerli malı belgesinin düzenlenmesi konusundaki değişiklikler
- ▶ Yeni bir iş deneyim belgesi olarak teknolojik ürün deneyim belgesine yönelik düzenlemeler
- ▶ Ortak ihale yapılması
- ▶ İş deneyimini gösteren belgelerin EKAP'ta düzenlenmesi
- ▶ Yerli isteklilerin EKAP'a kayıt zorunluluğu
- ▶ Tebligatın elektronik olarak EKAP üzerinden yapılması
- ▶ Aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi ve kesin teminat

Teşekkürler...